

УДК 327.8-043.86(477)

DOI: 10.24144/2078-1431.2023.1(30).67-77

Юрій Мателешко,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ОСНОВ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ УКРАЇНИ

Проаналізовано процес становлення інституційних засад публічної дипломатії України, виділено його проблеми та перспективи подальшого розвитку. Сьогодні інституційну основу публічної дипломатії України становить своєрідна «тріада» у вигляді Міністерства закордонних справ та його спеціалізованого Департаменту, Українського інституту та закордонних дипломатичних установ. Незважаючи на істотні здобутки в цій сфері, залишається низка невирішених проблем, частина яких пов'язана з майже повною відсутністю закордонних представництв Українського інституту, що зможуть суттєво посилити його контакти із цільовими групами іноземних країн.

Ключові слова: публічна дипломатія, Україна, «м'яка сила», інституційні основи, зовнішня політика.

The process of formation of the institutional foundations of public diplomacy of Ukraine has been analyzed, its problems and prospects for further development have been highlighted. Today, in the foreign and domestic professional environment, public diplomacy is understood as the system of communications between the country and foreign societies. Public diplomacy, which is traditionally considered one of the main tools of soft power, involves communication and interaction, first of all, of special institutions of one country with citizens of other countries in order to form a favorable public opinion, trust and mutual understanding. The first institutions that performed the functions of public diplomacy appeared in Ukraine in the early 2000s, although significant development of this sphere began after 2014. According to most researchers, the Revolution of Dignity and the state-building changes, that took place after it, provided a significant impetus for the further institutionalization of Ukraine's public diplomacy. At that time, the Ukrainian state, looking for effective mechanisms to overcome external threats, created new type institutions, the features of which were progressiveness, openness and transparency of activity. At the same time, an active civil society created non-governmental public diplomacy organizations in Ukraine. Today, the institutional basis of Ukraine's public diplomacy is a kind of "triad" in the form of the Ministry of Foreign Affairs and its specialized Department, the Ukrainian Institute, and foreign diplomatic institutions of the state. The mechanism of interaction and coordination of these, as well as partially other bodies related to public diplomacy, is spelled out in the relevant regulatory documents. Despite significant achievements, a number of unresolved problems remain today, some of which are related to the almost complete absence

of foreign representative offices of the Ukrainian Institute, which could significantly strengthen its contacts with foreign audiences. In addition, for the consistent development of public diplomacy, this direction of foreign activity should be fixed in the basic legislation of Ukraine.

Keywords: *public diplomacy, Ukraine, soft power, institutional foundations, foreign policy.*

У контексті останніх подій, коли наша держава вкрай потребує підтримки світового співтовариства, важливим є підвищення міжнародного іміджу України, зокрема засобами публічної дипломатії. Сьогодні в зарубіжному та вітчизняному професійному середовищі під публічною (громадською) дипломатією розуміють систему комунікацій країни із зарубіжними суспільствами. Публічна дипломатія, яку традиційно вважають одним з головних інструментів «м'якої сили», передбачає комунікацію та взаємодію перш за все спеціальних інституцій однієї країни з громадянами інших держав із метою формування сприятливої громадської думки, довіри та взаєморозуміння, що відповідає національним інтересам та цілям зовнішньої політики.

Враховуючи неабияку актуальність проблеми публічної дипломатії України, вона привертала увагу досить багатьох, переважно українських, дослідників. Що стосується інституційного аспекту цієї теми, то він представлений у працях М.Процюк [12], В.Терещука [16; 24], М.Трофименка [17], Н.Піпченко та М.Довбенко [23, с. 17–18], Н.Бурейко [1], Н.Земзюліної та М.Захарченко [26, с. 14–16]. Окремо слід виділити публікації, де публічна дипломатія розглядається в контексті державного (публічного) управління України [3; 7; 15], а також системи стратегічних комунікацій [21]. Зважаючи на те, що процес інституціоналізації публічної дипломатії України триває, одні положення праць згаданих авторів вимагають доповнення, а інші – переосмислення.

Мета статті – охарактеризувати процес становлення інституційних основ публічної дипломатії України, виділити його проблеми та перспективи подальшого розвитку.

Перші українські інституції, на які покладалася реалізація цілей, пов'язаних з публічною дипломатією, з'являються на початку 2000-х рр. Так, у 2003 р. було створено державне комерційне підприємство «Український державний центр міжнародної освіти», що належить до сфери управління Міністерства освіти і науки. Головні завдання Центру: 1) популяризація української освіти за кордоном; 2) інформаційна підтримка іноземних абітурієнтів/студентів щодо організації навчання у закладах освіти України; 3) сприяння активізації міжнародного співробітництва українських освітніх закладів у сфері академічних обмінів [19].

У 2006 р., відповідно до указу Президента, у складі закордонних дипломатичних установ (ЗДУ) України були створені культурно-інформаційні центри. Організація їхньої роботи покладалася на Міністерство закордонних справ (МЗС), а також Міністерство культури і туризму, Міністерство освіти і науки, Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту і Державний комітет телебачення та радіомовлення. Серед головних завдань центрів: 1) сприяння розвитку співробітництва України з державою перебування в

галузях культури, освіти, науки та техніки, фізичної культури і спорту та туризму; 2) поширення в країні перебування інформації про Україну; 3) ознайомлення громадян іноземної держави з культурою та історією України; 4) сприяння вивченню української мови на території країни перебування; 5) підтримання зв'язків із закордонними українцями та сприяння задоволенню їхніх культурних потреб; 6) поширення інформації про туристичну привабливість України [18]. Станом на кінець 2013 р. в європейських державах діяло 17 культурно-інформаційних центрів у складі дипломатичних установ України [6, с. 51]. Серед науковців немає єдиної думки щодо ефективності діяльності цих інституцій: одні відмічають, що вони стали важливим каналом поширення інформації про культурне життя України за кордоном, що сприяло формуванню її позитивного іміджу, інші ж вважають їхню діяльність незначною та обмеженою формально-протокольними та інформаційно-роз'яснювальними заходами [6, с. 51–52]. В кінці 2018 р. експерти Українського інституту, проаналізувавши отриману від 37 українських закордонних дипломатичних установ інформацію, прийшли до висновку, що більшість з цих центрів фактично не функціонують або мають недостатні ресурси для повноцінної роботи [14, с. 6].

На думку більшості дослідників, Революція гідності та державотворчі зміни, що відбувалися після неї, дали суттєвий поштовх для подальшої інституціоналізації публічної дипломатії України.

В кінці 2014 р. було створено Міністерство інформаційної політики (з 2019 р. – Міністерство культури та інформаційної політики), на яке покладалась функція сприяння популяризації та формуванню позитивного іміджу України у світових інформаційних ресурсах та національних ЗМІ іноземних держав. Як зазначається в Положенні про Міністерство, це обумовлено цілями захисту політичних, економічних та соціально-культурних інтересів України, зміцнення її національної безпеки та відновлення територіальної цілісності [9].

У грудні 2015 р. у Міністерстві закордонних справ України утворено самостійний структурний підрозділ – Управління публічної дипломатії (сьогодні – Департамент публічної дипломатії). На відділ покладалися три основних завдання: 1) розвиток відносин із громадськістю, громадськими об'єднаннями та ЗМІ інших країн та України; 2) реалізація іміджевих, інформаційних та культурних проєктів України за кордоном (проєктний менеджмент); 3) координація заходів інших органів виконавчої влади у цих сферах. Відповідно до напрямів діяльності в межах Управління були створені три відділи: культурної дипломатії, іміджевих проєктів та зв'язків із медіа (зокрема з онлайн-платформами). [2]. Механізм взаємодії цих структурних одиниць, як пояснював Д.Кулеба, полягав у такому: відділи культурної дипломатії та іміджевих проєктів генерують інформаційний контент, який працівники третього відділу мають доносити до медіа в широкому значенні (традиційних ЗМІ, онлайн-платформ, соцмереж тощо). Кадрове забезпечення нового підрозділу відбулось шляхом проведення конкурсу всередині МЗС. До складу Управління, зокрема, увійшли працівники колишнього Департаменту світового українства та культурно-гуманітарного співробіт-

ництва, Департаменту політики і комунікацій, а також дипломати, які повернулися з-за кордону, і випускники Дипломатичної академії. Керівником підрозділу було призначено речницю МЗС М.Бецу [8]. Незважаючи на втілення прогресивних інноваційних ідей (синергія різноманітних інституцій, пріоритет горизонтальних зв'язків), закладених в роботу Управління, ефективність його діяльності суттєво ускладнювало мізерне державне фінансування. Так, у 2016 р. на потреби публічної дипломатії українське МЗС запланувало близько 7 млн гривень (при загальному бюджеті міністерства близько 300 млн грн). Ці кошти планувалося розподілити в межах державних програм «Фінансова підтримка забезпечення позитивного міжнародного іміджу України» та «Заходи щодо підтримки зв'язків з українцями, які проживають за межами України» [8].

У жовтні 2016 р. було прийнято Концепцію популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі, яка визначила такі цілі: 1) популяризація України у світових та національних інформаційних ресурсах іноземних держав, спрямована на захист її інтересів та зміцнення національної безпеки; 2) формування позитивного іміджу країни шляхом висвітлення об'єктивної інформації про її конкурентні переваги та вагомі досягнення на світовій арені; 3) забезпечення на міжвідомчому рівні постійної оперативної та скоординованої діяльності з підготовки і поширення у світовому інформаційному просторі інформації про Україну та її регіони, а також з метою підвищення інвестиційної та туристичної привабливості країни [5]. В рамках реалізації цієї Концепції в червні 2017 р. уряд створив тимчасовий консультативно-дорадчий орган – Міжвідомчу комісію з питань популяризації України у світі. До її складу, зокрема, увійшли міністр інформаційної політики (голова), державний секретар Міністерства інформаційної політики, директор Департаменту інформації та комунікації з громадськістю Секретаріату Кабміну, представники Офісів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та залучення і підтримки інвестицій, а також заступники міністрів закордонних справ, культури, економічного розвитку та торгівлі. Основні завдання Комісії: 1) сприяння забезпеченню координації дій центральних і місцевих органів виконавчої влади під час реалізації вищезгаданої Концепції; 2) розгляд питань, пов'язаних із формуванням позитивного іміджу України у світовому інформаційному просторі; 3) забезпечення на міжвідомчому рівні постійної скоординованої діяльності з підготовки та поширення у світовому інформаційному просторі правдивої інформації про Україну. Комісія покликана вивчати результати діяльності центральних органів виконавчої влади, установ, підприємств та організацій з питань популяризації України, моніторити стан виконання цього завдання відповідними установами, брати участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, а також подавати уряду свої рекомендації та пропозиції. Останні можуть бути реалізовані шляхом прийняття Кабміном відповідного рішення. Організаційне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення діяльності цього консультативно-дорадчого органу було покладено на Міністерство інформаційної політики [10].

З 2018 р., після тривалих обговорень та дискусій, починає функціонувати Український інститут (УІ) як профільна державна установа культурної дипломатії, що знаходиться у сфері управління Міністерства закордонних справ. Головна діяльність цієї інституції спрямована на покращення сприйняття і розуміння України у світі та розвиток її культурних зв'язків з іншими країнами [14, с. 5–6]. До основних напрямів програмної діяльності УІ сьогодні належать: мистецькі програми (кіно, візуальне мистецтво, музика, література, перформативні мистецтва), кроссекторальні проекти та програми, академічні програми, громадянське суспільство, українська мова, розвиток культурної дипломатії, дослідження та аналітика [11]. Протягом 2018–2021 рр. діяльність Українського інституту охопила 28, переважно європейських, країн. Впродовж цих трьох років ним було реалізовано близько 200 проектів [4, с. 6]. Суттєво посилити міжнародну діяльність установи допоможе утворення її закордонних філій, можливість заснування яких передбачає Статут УІ. Однак сьогодні існує тільки одне представництво Українського інституту – в Німеччині, яке знаходиться на етапі становлення.

Події 2014 р., які довели життєздатність українського громадянського суспільства, стимулювали також розвиток недержавних інституцій публічної дипломатії України. Зокрема в 2014 р. був заснований Український інститут у Швеції, що має на меті зміцнити позитивний імідж України в цій державі, використовуючи культурні засоби. Установа підтримує українських митців, знайомить шведське суспільство з їхніми творчими здобутками шляхом організації та фінансування концертів, виставок, театральних гастролей, показів кінофільмів та інших заходів. Деякий час при Інституті діяла літня школа української мови [25].

У 2015 р. група молодих активних українських експатріантів утворила мережу Global Ukrainians, яка покликана стати своєрідним мостом між Україною та Європою і світом. Основною метою мережі є об'єднання інтелектуальних, творчих та фінансових ресурсів українців світу з метою сприяння їхнім зусиллям щодо створення екстериторіального українського простору Global UA, де провідні українські організації та громади, незалежні лідери та експерти просувають інтереси України на глобальному рівні. Одна з головних цілей організації – глобальна експансія українських брендів (робочий слоган – «українські бренди в глобальні тренди»). Для реалізації своїх намірів мережа використовує сучасні інструменти культурної, наукової та бізнесової дипломатії. Учасники II (жовтень 2015 р.) та III (липень 2016 р.) Форумів затвердили Стратегію розвитку народної дипломатії через мережу Global Ukrainians, публічна презентація та обговорення якої відбулися в січні 2017 р. у Національному інституті стратегічних досліджень при Президентові України. Мережа Global Ukrainians є відкритою для всіх глобально мислячих українців, які є активними громадянами та прагнуть просувати інтереси України у світі [22].

У 2019 р. в Києві було засновано громадську організацію Центр публічної дипломатії. Метою її діяльності є створення позитивного іміджу України на світовій арені шляхом реалізації національних та міжнародних проектів у Україні та за кордоном, проведення публічних заходів і здійснення

досліджень актуальних глобальних проблем в українському контексті. Реалізацію цієї мети організація тісно пов'язує з посиленням діалогу з іншими націями у політичній, економічній, безпековій, культурній, освітній та науковій сферах. Центр ставить перед собою дві головні цілі: 1) сприяння формуванню позитивного іміджу України на міжнародній арені через застосування інструментів публічної дипломатії; 2) просування інвестиційного, освітнього, науково-технологічного, культурного, спортивного, туристичного та екологічного потенціалу України на шляху її інтеграції в європейські та євроатлантичні структури. Для досягнення цих цілей Центр публічної дипломатії готує та реалізовує проекти, спрямовані на формування позитивного іміджу України та її інституцій на міжнародному рівні, розробляє освітні курси і тренінги з дипломатії, зовнішньої політики, європейської та євроатлантичної інтеграції тощо [20].

Ефективність публічної дипломатії значною мірою залежить від комунікаційної спроможності та скоординованості всіх інституцій, що беруть участь у формуванні та популяризації міжнародного іміджу України. Механізм координації різних органів відбито у Стратегії публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки. Відповідно до цього документа головними суб'єктами публічної дипломатії України є своєрідна «тріада» у вигляді апарату Міністерства закордонних справ (профільний структурний підрозділ – Департамент комунікацій та публічної дипломатії [13, с. 27]), закордонних дипломатичних установ країни та Українського інституту. Також для формування цілісного позитивного іміджу України у світі, згідно із стратегією, можуть долучатися недержавні суб'єкти [13, с. 10].

У Стратегії публічної дипломатії досить детально відображена взаємодія та координація Міністерства закордонних справ, закордонних дипломатичних установ та Українського інституту, а також міжвідомча взаємодія з іншими державними установами й неурядовими організаціями. МЗС як головний суб'єкт визначає пріоритети та стратегічні цілі у сфері публічної дипломатії, забезпечує належне фінансування та сприятливі нормативно-правові умови для роботи УІ та ЗДУ України, а також погоджує їхні щорічні плани заходів. Міністерство є головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем бюджетної програми «Фінансова підтримка забезпечення міжнародного позитивного іміджу України та здійснення заходів щодо підтримки зв'язків з українцями, які проживають за межами України», якою фінансується напрям публічної дипломатії. Щорічні плани заходів ЗДУ та УІ у цій сфері мають забезпечувати виконання цілей Стратегії публічної дипломатії та Стратегії Українського інституту. Планування та реалізація проектів має відбуватись в умовах тісної координації усіх сторін. Український інститут виступає своєрідним креативним хабом для закордонних установ України, який генерує ідеї актуальних культурних проектів та програм для подальшої їх реалізації ЗДУ. Останнім рекомендовано звертатися до УІ при плануванні та здійсненні своїх заходів за кордоном. МЗС як координаційний орган тісно та регулярно взаємодіє та співпрацює з іншими дотичними до публічної дипломатії державними інститу-

ціями: Міністерством культури та інформаційної політики, Міністерством освіти і науки, Міністерством молоді та спорту, Міністерством цифрової трансформації, державними агентствами (Держтуризм, Держкіно, Держмистецтво тощо), Українським державним центром міжнародної освіти, Офісом з просування експорту України та ін. Важливою також є взаємодія з неурядовими організаціями, що пов'язані з формуванням позитивного іміджу України у світі [13, с. 28–29].

Отже, перші інституції, на які покладалися функції публічної дипломатії, в Україні з'являються на початку 2000-х рр., хоча істотний розвиток цієї сфери відбувається після 2014 р. В цей час українська держава, шукаючи ефективні механізми подолання зовнішніх загроз, створює інституції нового зразка, які вирізняються прогресивністю, відкритістю та прозорістю своєї діяльності. Одночасно в цьому напрямі активізується українське громадянське суспільство, яке створює недержавні організації публічної дипломатії. Сьогодні інституційну основу публічної дипломатії України становить своєрідна «тріада» у вигляді Міністерства закордонних справ та його спеціалізованого Департаменту, Українського інституту та закордонних дипломатичних установ держави. У відповідних нормативних документах прописаний механізм взаємодії та координації цих, а також частково інших органів, дотичних до громадської дипломатії. Незважаючи на істотні здобутки, сьогодні залишається низка невирішених проблем, частина яких пов'язана з майже повною відсутністю закордонних представництв Українського інституту, що зможуть суттєво посилити його контакти з іноземною аудиторією. Крім того, для послідовного розвитку публічної дипломатії необхідно закріпити цей напрям зовнішньої діяльності в базовому законодавстві України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурейко Н. Публічна дипломатія в українському контексті: як освоювали «terra incognita»: аналітична записка. 2020. URL: <http://prismua.org.tilda.ws/publicdiplomacyukraine> (дата звернення: 03.03.2023).
2. В МЗС створено новий напрям роботи – публічна дипломатія. *Міністерство закордонних справ України: офіційний сайт*. 22 грудня 2015 р. URL: <https://mfa.gov.ua/news/43433-v-mzs-stvoreno-novij-napryam-robotipublichna-diplomatija> (дата звернення: 07.03.2023).
3. Децик О.П. Державний механізм координації діяльності суб'єктів публічної дипломатії в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2019. Том 30 (69). № 3. С. 59–66. DOI: <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2019.3/11>
4. Діяльність Українського інституту протягом трьох років існування в розрізі очікувань цільових аудиторій за кордоном: аналітична записка. URL: <https://ui.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/diyalnist-ukrayinskogo-instytutu-protyagom-troh-rokiv-isnuvannya.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
5. Концепція популяризації України у світі та просування інтересів України у сві-

- товому інформаційному просторі (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2016 р. № 739-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2016-p#Text> (дата звернення: 06.03.2023).
6. Мателешко Ю.П. Особливості, тенденції та перспективи розвитку інституційних та нормативно-правових засад культурної дипломатії України. *Геополітика України: історія і сучасність: збірник наукових праць*. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. Вип. 2 (29). С. 49–58. DOI: [https://doi.org/10.24144/2078-1431.2022.2\(29\).49-58](https://doi.org/10.24144/2078-1431.2022.2(29).49-58)
 7. Мостова Д.Ю. Інституційно-організаційне забезпечення публічної дипломатії в системі публічного управління України. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 4(47). С. 33–38. DOI: <https://doi.org/10.33287/102065>
 8. Пересунько Т. Українська культурна дипломатія: амбітний початок. *LB.ua*. 2 березня 2016. URL: https://lb.ua/culture/2016/03/02/328751_ukrainska_kulturna_diplomatiya.html (дата звернення: 07.03.2023).
 9. Положення про Міністерство інформаційної політики України (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2015 р. № 2). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 08.03.2023).
 10. Постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 2017 р. № 467 «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань популяризації України у світі». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/250113021> (дата звернення: 06.03.2023).
 11. Програмні напрями Українського інституту. *Український інститут: офіційний сайт*. URL: <https://ui.org.ua/programs/> (дата звернення: 15.03.2023).
 12. Процюк М.В. Публічна і культурна дипломатія як засіб «м'якої сили» України: запозичені моделі, реальні кроки та стратегічні пріоритети. *Науковий вісник Дипломатичної академії України. Серія «Політичні науки»*. 2016. Вип. 22. Ч.ІІ. С. 21–28.
 13. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021–2025 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Стратегії/public-diplomacy-strategy.pdf> (дата звернення: 02.03.2023).
 14. Стратегія Українського інституту на 2020–2024 роки. URL: <https://ui.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/strategy-ukrainian-institute-3.pdf> (дата звернення: 15.03.2023).
 15. Сухацька Д.Ю. Напрями організаційно-функціонального забезпечення публічної дипломатії у державному управлінні України. *Вчені записки: зб. наук. пр.* Київ: КНЕУ, 2022. Вип. 27. С. 51–61. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.27.22.02.06.040.046
 16. Терещук В.І. Публічна дипломатія України: інституційні та програмні аспекти. *Політикус*. 2016. Вип. 2. С. 168–171.
 17. Трофименко М.В. Інституціоналізація публічної дипломатії України. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія. Політологія*. 2018. Вип. 22-23. С. 267–282.
 18. Указ Президента України «Про культурно-інформаційний центр у складі закордонної дипломатичної установи України» від 20 лютого 2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142/2006#Text> (дата звернення: 15.03.2023).
 19. Український державний центр міжнародної освіти: місія, функція, стратегія. *Український державний центр міжнародної освіти: офіційний сайт*. URL: <https://studyinukraine.gov.ua/pro-nas/misiya-funkciya-strategiya/> (дата звернення: 14.03.2023).

20. Центр публічної дипломатії: про нас. *Центр публічної дипломатії: офіційний сайт*. URL: http://publicdiplomacy.org.ua/?page_id=62 (дата звернення: 08.03.2023).
21. Черненко Т.В. Стан впровадження публічної дипломатії як складової системи стратегічних комунікацій: аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. 2021. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/az-publiczna-diplomatiya_chernenko_20122021.pdf (дата звернення: 10.03.2023).
22. Global Ukrainians Network. *Global Ukraine: official site*. URL: <https://www.global-ukraine.org/en/about-us/details> (дата звернення: 07.03.2023).
23. Pipchenko N., Dovbenko M. Public diplomacy as a tool of shaping the perception of Ukraine in the West amid the aggravation of relations with Russia. *Actual problems of international relations*. 2019. Release 138. P. 14–24. DOI: <https://doi.org/10.17721/арmv.2018.138.0.14-24>
24. Tereshchuk V. Cultural Diplomacy as a Tool of Ukraine’s Foreign Policy: Institutional Dimension. *Historia i Polityka*. 2019. No. 28(35). P. 59–70. DOI: <https://doi.org/10.12775/HiP.2019.015>
25. Ukrainian Institute of Sweden: official site. URL: <https://ukrainskainstitutet.se/> (дата звернення: 15.03.2023).
26. Zemzyulina N., Zakharchenko M. Institutionalization of public diplomacy: world and ukrainian experience. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2021. Вип. 8. С. 8–22. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.8.2021.248185>

REFERENCES

1. Bureiko, N. (2020). *Publiczna dyplomatiia v ukrainskomu konteksti: yak osvouiuvaty «terra incognita»: analitychna zapyska [Public diplomacy in the Ukrainian context: how was terra incognita mastered]*. Retrieved from <http://prismua.org.tilda.ws/publicdiplomacyukraine> [in Ukrainian].
2. V MZS stvoreno novyi napriam roboty – publiczna dyplomatiia [The Foreign Ministry has created a new direction of work – public diplomacy]. (2015). *mfa.gov.ua*. Retrieved from <https://mfa.gov.ua/news/43433-v-mzs-stvoreno-novij-napriam-roboti-publiczna-diplomatija> [in Ukrainian].
3. Detsyk, O.P. (2019). Derzhavnyi mekhanizm koordynatsii diialnosti subiektiv publichnoi dyplomatii v Ukraini [State mechanism of coordinating activities of subjects of public diplomacy in Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.Vernadskoho. Serii: Derzhavne upravlinnia – Scientific notes of V.Vernadsky TNU. Series: Public Administration*, 30 (69), 3, 59–66. DOI: <https://doi.org/10.32838/2663-6468/2019.3/11> [in Ukrainian].
4. Diialnist Ukrainskoho instytutu protiahom trokh rokiv isnuvannia v rozrizi ochikuvan tsilovykh audytorii za kordonom: analitychna zapyska [Activities of the Ukrainian Institute during the three years of its existence in terms of the expectations of target audiences abroad: an analytical note]. (n.d.). *ui.org.ua*. Retrieved from <https://ui.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/diialnist-ukrayinskogo-instytutu-protyagom-troh-rokiv-isnuvannya.pdf> [in Ukrainian].
5. Kontseptsiia populiaryzatsii Ukrainy u sviti ta prosvuvannia interesiv Ukrainy u svi-tovomu informatsiinomu prostori [The concept of popularization of Ukraine in the world and promotion of Ukraine’s interests in the world information space]. (2016).

- zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/739-2016-p#Text> [in Ukrainian].
6. Mateleshko, Yu.P. (2022). Osoblyvosti, tendentsii ta perspektyvy rozvytku instytut-siinykh ta normatyvno-pravovykh zasad kulturnoi dyplomatii Ukrainy [Peculiarities, trends and prospects for the development of institutional and regulatory foundations of cultural diplomacy of Ukraine]. *Heopolityka Ukrainy: istoriia i suchasnist: zbirnyk naukovykh prats – Geopolitics of Ukraine: history and modernity: collection of scientific works*, 2 (29), 49–58. DOI: [https://doi.org/10.24144/2078-1431.2022.2\(29\).49–58](https://doi.org/10.24144/2078-1431.2022.2(29).49–58) [in Ukrainian].
 7. Mostova, D.Iu. (2020). Instytutsiino-orhanizatsiine zabezpechennia publichnoi dyplomatii v systemi publichnoho upravlinnia Ukrainy [Institutional and organizational support of public diplomacy in the system of public administration of Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia – Public administration and local government*, 4(47), 33–38. DOI: <https://doi.org/10.33287/102065> [in Ukrainian].
 8. Peresunko, T. (2016). Ukrainska kulturna dyplomatiia: ambitnyi pochatok [Ukrainian cultural diplomacy: ambitious beginning]. *Ib.ua*. Retrieved from https://lb.ua/culture/2016/03/02/328751_ukrainska_kulturna_diplomatiya.html [in Ukrainian].
 9. Polozhennia pro Ministerstvo informatsiinoi polityky Ukrainy [Regulations on the Ministry of Information Policy of Ukraine]. (2015). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
 10. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro utvorennia Mizhvidomchoi komisiï z pytan populiaryzatsii Ukrainy u sviti» [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On the formation of an Interagency Commission on the promotion of Ukraine in the world»]. (2017). *kmu.gov.ua*. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/250113021> [in Ukrainian].
 11. Prohramni nampriamy Ukrainskoho instytutu [Software directions of the Ukrainian Institute]. (n.d.). *ui.org.ua*. Retrieved from <https://ui.org.ua/programs/> [in Ukrainian].
 12. Protsiuk, M.V. (2016). Publichna i kulturna dyplomatiia yak zasib «miakoi syly» Ukrainy: zapozycheni modeli, realni kroky ta stratehichni priorityty [Public and cultural diplomacy as tool of the soft power of Ukraine: adapted models, real steps and strategic priorities]. *Naukovyi visnyk Dyplomatychnoi akademii Ukrainy. Seriiï «Politychni nauky» – Scientific Bulletin of the Diplomatic Academy of Ukraine. Series «Political Sciences»*, 22, 2nd, 21–28 [in Ukrainian].
 13. Stratehiia publichnoi dyplomatii Ministerstva zakordonnykh sprav Ukrainy na 2021–2025 roky [Public diplomacy strategy of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine for 2021–2025]. (n.d.). *mfa.gov.ua*. Retrieved from <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Стратегія/public-diplomacy-strategy.pdf> [in Ukrainian].
 14. Stratehiia Ukrainskoho instytutu na 2020–2024 roky [Strategy of the Ukrainian Institute for 2020–2024]. (n.d.). *ui.org.ua*. Retrieved from <https://ui.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/strategy-ukrainian-institute-3.pdf> [in Ukrainian].
 15. Sukhatska, D.Iu. (2022). Napriamy orhanizatsiino-funktsionalnoho zabezpechennia publichnoi dyplomatii u derzhavnomu upravlinni Ukrainy [Directions of organizational and functional support of public diplomacy in the public administration of Ukraine]. *Vcheni zapysky – Scientific notes*, 27, 51–61. DOI: https://doi.org/10.33111/vz_kneu.27.22.02.06.040.046 [in Ukrainian].

16. Tereshchuk, V.I. (2016). Publichna dyplomatiia Ukrainy: instytutsiini ta prohramni aspekty [Public diplomacy of Ukraine: institutional and software aspects]. *Politykus*, 2, 168–171 [in Ukrainian].
17. Trofymenko, M.V. (2018). Instytutsionalizatsiia publichnoi dyplomatii Ukrainy [Institutionalization of public diplomacy of Ukraine]. *Visnyk Mariupolskoho derzhavnogo universytetu. Serii: Istoriia. Politolohiia – Bulletin of Mariupol State University. Series: History. Politicalology*, 22-23, 267–282 [in Ukrainian].
18. Ukaz Prezydenta Ukrainy «Pro kulturno-informatsiyni tsestr u skladi zakordonnoi dyplomatychnoi ustanovy Ukrainy» [Decree of the President of Ukraine «On the cultural and information center as part of the foreign diplomatic institution of Ukraine»]. (2006). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142/2006#Text> [in Ukrainian].
19. Ukrainyski derzhavnyi tsestr mizhnarodnoi osvity: misiia, funktsiia, stratehiia [Ukrainian State Center for International Education: mission, function, strategy]. (n.d.). *studyinukraine.gov.ua*. Retrieved from <https://studyinukraine.gov.ua/pro-nas/misiya-funkciya-strategiya/> [in Ukrainian].
20. Tsestr publichnoi dyplomatii: pro nas [Center for Public Diplomacy: about us]. (n.d.). *publicdiplomacy.org.ua*. Retrieved from http://publicdiplomacy.org.ua/?page_id=62 [in Ukrainian].
21. Chernenko, T.V. (2021). *Stan vprovadzhennia publichnoi dyplomatii yak skladovoi systemy stratehichnykh komunikatsii: analitychna zapyska* [Status of introduction of public diplomacy as a component of a system of strategic communications: analytical note]. Retrieved from https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-12/az-publichna-diplomatiya_chernenko_20122021.pdf [in Ukrainian].
22. Global Ukrainians Network. (n.d.). *global-ukraine.org*. Retrieved from <https://www.global-ukraine.org/en/about-us/details> [in English].
23. Pipchenko, N., Dovbenko, M. (2019). Public diplomacy as a tool of shaping the perception of Ukraine in the West amid the aggravation of relations with Russia. *Actual problems of international relations*, 138, 14–24. DOI: <https://doi.org/10.17721/apmv.2018.138.0.14-24> [in English].
24. Tereshchuk, V. (2019). Cultural Diplomacy as a Tool of Ukraine's Foreign Policy: Institutional Dimension. *Historia i Polityka*, 28(35), 59–70. DOI: <https://doi.org/10.12775/HiP.2019.015> [in English].
25. Ukrainian Institute of Sweden: official site. Retrieved from <https://ukrainskainstitutet.se/> [in English].
26. Zemzulina, N., Zakharchenko, M. (2021). Institutionalization of public diplomacy: world and ukrainian experience. *Mizhnarodni vidnosyny: teoretyko-praktychni aspekty – International Relations: Theory and Practical Aspects*, 8, 8–22. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-745x.8.2021.248185> [in English].